

VJETRENICA

Špilja Vjetrenica je jedna od najpoznatijih špilja u svijetu i zauzima važno mjesto na ljestvici podzemnog biodiverziteta.

Ukupna dužina istraženih kanala je oko 7100 metara što je čini najdužom u Bosni i Hercegovini. Špilja je poznata od davnina, a prvi pisani zapis o Vjetrenici datira iz 77. godine poslije Krista, iz pera poznatog Rimskog povjesničara Plinija starijeg koji je spominje u svojoj enciklopediji.

U Vjetrenici obitava preko 150 podzemnih životinjskih vrsta. Najpoznatija je čovječja ribica (Proteus Anguinus) koja živi u podzemnim slatkim vodama i neosvijetljenim staništima Dinarskog krša.

Vjetrenica je bogata špiljskim nakitom, jezerima i vodenim tokovima, a Veliko jezero je dugo preko 500 metara, uz veliki broj manjih dotoka. Vjetrenica se nalazi u općini Ravno, u mjestu Zavala, samo 10-ak kilometara od mora i u neposrednoj je blizini Dubrovnika (RH), Mostara, Nauma, Trebinja...

Staza je osigurana rukohvatima a osvijetljena led rasvjetom koja ne ugrožava faunu špilje.

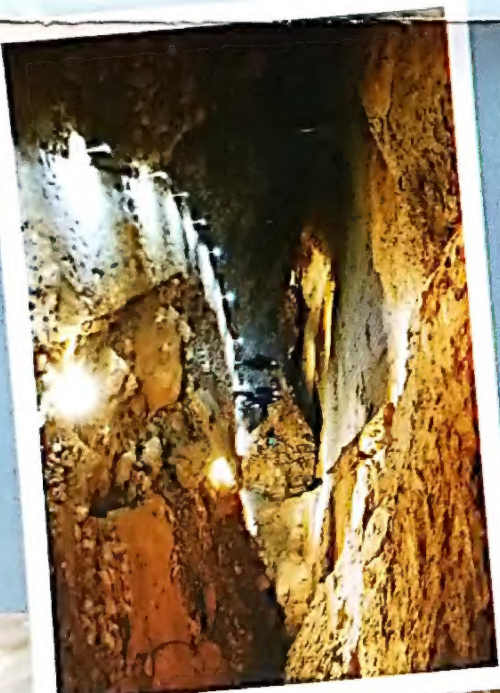
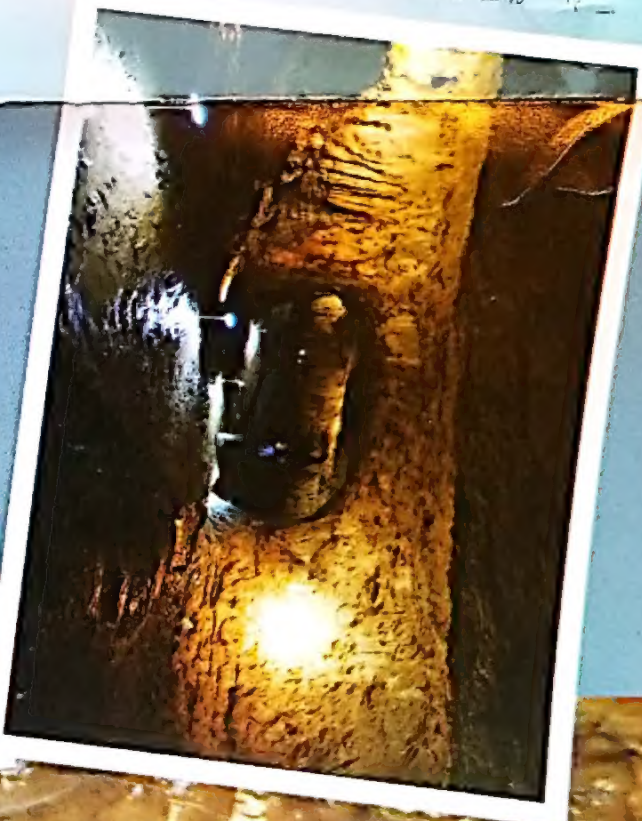
Osvijetljeno je 550 metara, iako se staza proteže do Velikog jezera (1350 m od ulaza).

VJETRENICA CAVE

The "wind cave" in Herzegovina

Vjetrenica Cave is the biggest cave complex in Bosnia and Herzegovina and a protected Natural monument, in category of special geological reserves, and since 2004, it has been on the preliminary list of UNESCO world heritage. In the summer, there is a strong and cold wind blowing out of the entrance. It is open to the public and has a constructed foot path and lightings.

There are several lakes and streams in the cave and a biological diversity with species that cannot be found elsewhere and that have adapted to a life in complete darkness. The most interesting is the proteus, or the "human fish" as it is called. It can be 20-30 cm long, has four legs and both lungs and gills. It is a remarkable animal that can go for several years without food, and it can be more than 100 years old.

JAVNO PODUZEĆE "VJETRENICA - POPOVO POLJE" doo Ravno

BA-88370 RAVNO, Popovo polje,
Trg don Ivana Musića bb

+ 387 (36) 891 034

info@vjetrenica.ba

vjetrenica.ba

Financirano sredstvima Federalnog
ministarstva okoliša i turizma

VJETRENICA

DARK SIDE OF THE KARST

VJETRENICA

DARK SIDE OF THE KARST

Čovječja ruka (lat. *Proteus anguinus*)
www.vjetrenica.ba

— **Vjetrenica:** Hidrološki aktivan protočni speleološki objekt s čak 4 vođena toka, te više desetaka manjih periodičnih tokova s podzemnim jezerima.

— **Duljina kanala:** 7.013,90m.

— **Smještaj:** područje južno-dinarskog krša, s ulazom na samom rubu Popovog polja, 300m istočno od centra sela Zavela na 260 m nadmorske visine, 12 km zračne udaljenosti do Jadranskog mora.

— **Osnovni smjer pružanja špiljskih kanala:** jug-jugostok (u pravcu mora).

— **Snaga vjetra u ljetnim danima:** 15 metara u sekundi.

— **Prosječna temperatura:** oko 11°C.

— **Uređena za turističke potrebe:** prije 1940.

— **Opsežno uređena i elektrificirana:** 1964. godine u

duljini 1050m sa stazom uređenom 1800m.

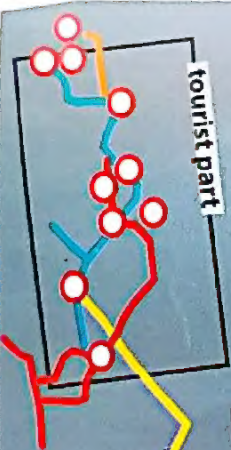
— 1952. god. **zaštićeni spomenik prirode**, 1965. u kategoriji specijalnih geoloških rezervata, 2004. kandidirana za preliminarnu listu svjetske baštine **UNESCO-a**.

— Rekonstruirana rasvjeta i uređena turistička staza postavlja-njem rukohvata 2010. godine.

— Prikladna za turističke posjete do 550 metara.

— **Vjetrenica (The wind cave):** hydrological active flow cave with 4 flows and many smaller periodical flows with underground lakes.

- Turistički dio Glavnog kanala/ Tourist part of part of the Main Channel
- Donja Vjetrenica/ Lower Vjetrenica
- Absolonov i Radovanovićev kanal/ Absolon and Radovanović channel
- Glavni kanal/ Main Channel
- Veliko jezero/ Big Lake
- Striveni Glavni kanal/ Hidden Main Channel

— **Lengths of canals:** 7.013,90m.

— **Location:** the area of the south Dinaric karst, with the entrance on the border of Popovo polje, 300m east of the centre of the village Zavela, on 260m above sea level, 12km far from Adriatic coast.

— **Direction of the cave canals:** south-southeast (towards to sea)

— **The wind velocity:** 15m per second

— **Average temperature:** about 11 ° C.

— **Arranged for tourist purposes:** before 1940

— 1964. extensively renovated and electrified 1050m with a tourist path long 1800m

— 1952. **protected monument of nature** 1965. in the category of special geological nature reserve. 2004. nominated for a preliminary list of world heritage by **UNESCO**.

— 2010. Tourist path is reconstructed with a new illumination and balustrade.

— Adapted for tourist visits up to 550m.

Vjetrenica MAP

How to come!

Road to Vjetrenica has well marked tourist signs. No matter which direction you come from, there will be no problem to find this touristic pearl of Bosnia and Herzegovina. The international border with Croatia is opened in Čepikuce, so it is much easier and faster come from Dubrovnik and Neum.

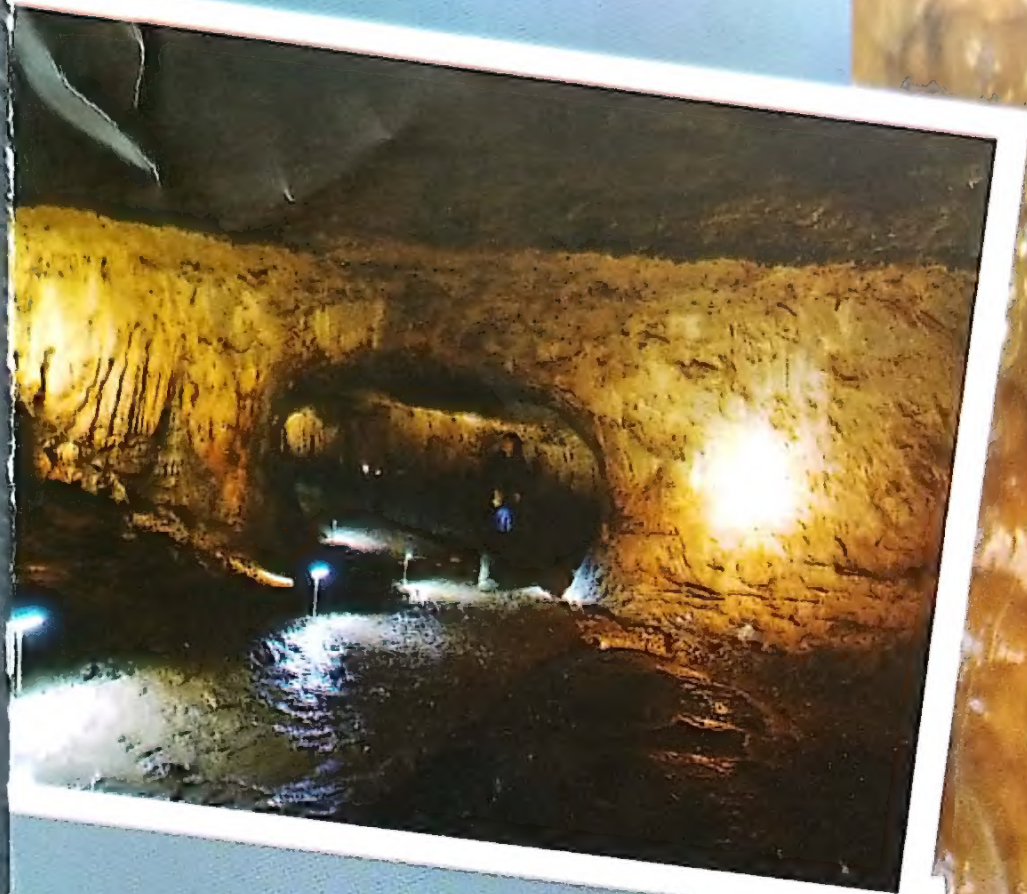
Bring a sweater or a jacket. And wear some good shoes.

VJETRENICN

DARK SIDE OF THE KARST

**JAVNO PODUZEĆE
"VJETRENICA - POPOVO POLJE"
doo Ravno**

BA-88370 RAVNO, Popovo polje,
Trg don Ivana Musića bb

+ 387 (36) 891 034

@ info@vjetrenica.ba

vjetrenica.ba

*Financirano sredstvima Federalnog
ministrastva okoliša i turizma*

VJETRENICA

Špilja Vjetrenica je jedna od najpoznatijih špilja u svijetu i zauzima važno mjesto na ljestvici podzemnog biodiverziteta.

Ukupna duljina istraženih kanala je oko 7100 metara što je čini najduljom u Bosni i Hercegovini. Špilja je poznata od davnina, a prvi pisani zapis o Vjetrenici datira iz 77. godine poslije Krista, iz pera poznatog Rimskog povjesničara Plinija starijeg, koji je spominje u svojoj enciklopediji.

U Vjetrenici obitava preko 150 podzemnih životinjskih vrsta. Najpoznatija je čovječja ribica (*Proteus Anguinus*) koja živi u podzemnim slatkim vodama i neosvijetljenim staništima Dinarskog krša.

Vjetrenica je bogata špiljskim nakitom, jezerima i vodenim tokovima, a Veliko jezero je dugo preko 500 metara, uz veliki broj manjih dotoka. Vjetrenica se nalazi u općini Ravno, u mjestu Zavala, samo 10-ak kilometara od mora i u neposrednoj je blizini Dubrovnika (RH), Mostara, Neuma, Trebinja...

Staza je osigurana rukohvatima a osvijetljena led rasvjetom koja ne ugrožava faunu špilje.

Osvijetljeno je 550 metara, iako se staza proteže do Velikog jezera (1350 m od ulaza).

VJETRENICA CAVE

The "wind cave" in Herzegovina

Vjetrenica Cave is the biggest cave complex in Bosnia and Herzegovina and a protected Natural monument, in category of special geological reserves, and since 2004, it has been on the preliminary list of UNESCO world heritage. In the summer, there is a strong and cold wind blowing out of the entrance. It is open to the public and has a constructed foot path and lightings.

There are several lakes and streams in the cave and a biological diversity with species that cannot be found elsewhere and that have

adapted to a life in complete darkness. The most interesting is the proteus, or the "human fish" as it is called. It can be 20-30 cm long, has four legs and both lungs and gills. It is a remarkable animal that can go for several years without food, and it can be more than 100 years old.

VJETRENICA

DARK SIDE OF THE KARST

- **Vjetrenica:** Hidrološki aktivan protočni speleološki objekt s čak 4 vodena toka, te više desetaka manjih periodičnih tokova s podzemnim jezerima.
- **Duljina kanala:** 7.013,90m.
- **Smještaj:** područje južno-dinarskog krša, s ulazom na samom rubu Popovog polja, 300m istočno od centra sela Zavale na 260 m nadmorske visine, 12 km zračne udaljenosti do Jadranskog mora.

- **Osnovni smjer pružanja špiljskih kanala:** jug-jugoistok (u pravcu mora).
- **Snaga vjetra u ljetnim danima:** 15 metara u sekundi.
- **Prosječna temperatura:** oko 11°C.
- **Uređena za turističke potrebe:** prije 1940.
- **Opsežno uređena i elektrificirana:** 1964. godine u duljini 1050m sa stazom uređenom 1800m.

- 1952. god. **zaštićeni spomenik prirode**, 1965. u kategoriji specijalnih geoloških rezervata, 2004. kandidirana za preliminarnu listu svjetske baštine **UNESCO-a**.
- Rekonstruirana rasvjeta i uređena turistička staza postavljanjem rukohvata 2010. godine.
- Prilagođena za turističke posjete do 550 metara.

- **Vjetrenica (The wind cave):** hydrological active flow cave with 4 flows and many smaller periodical flows with underground lakes.

Covjedja ribica (lat. Proteus anguinus)

www.vjetrenica.ba

- **Lengths of canals:** 7.013,90m.
- **Location:** the area of the south Dinaric karst, with the entrance on the border of Popovo polje, 300m east of the centre of the village Zavala, on 260m above sea level, 12km far from Adriatic coast.
- **Direction of the cave canals:** south-southeast (towards to sea)
- **The wind velocity:** 15m per second
- **Avarage temperature:** about 11 °C.
- **Aranged for tourist purposes:** before 1940
- 1964. extensively renovated and electrified 1050m with a tourist path long 1800m
- 1952. **protected monument of nature.** 1965. in the category of special geological nature reserve. 2004. nominated for a preliminary list of world heritage by **UNESCO.**
- 2010. Tourist path is reconstructed with a new illumination and balustrade.
- Adapted for tourist visits up to 550m.

Vjetrenica MAP

How to come!

Road to Vjetrenica has well marked tourist signs. No matter which direction you come from, there will be no problem to find this touristic pearl of Bosnia and Herzegovina. The international border with Croatia is opened in Čepikuće, so it is much easier and faster come from Dubrovnik and Neum.

Bring a sweater or a jacket.
And wear some good shoes.